

UREDBA (EU) br. 1143/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 22. listopada 2014.
o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Pojava stranih vrsta na novim lokacijama, bilo da je riječ o životinjama, biljkama, gljivama ili mikroorganizmima, nije uvijek razlog za zabrinutost. Međutim, značajan dio stranih vrsta može postati invazivan i imati ozbiljan štetni učinak na bioraznolikost i povezane usluge ekosustava, kao i drugi društveni i gospodarski učinak, koji bi trebalo spriječiti. Otprilike 12 000 vrsta u okolišu u Uniji i u drugim europskim zemljama strane su vrste, a procjenjuje se da ih je otprilike 10 do 15 % invazivno.
- (2) Invazivne strane vrste predstavljaju jednu od glavnih prijetnji bioraznolikosti i povezanim uslugama ekosustava, posebno u ekosustavima koji su zemljopisno i evolucijski izolirani, kao što su mali otoci. Rizici koje takve vrste predstavljaju mogli bi se pojačati zbog povećanja globalne trgovine, prijevoza, turizma i klimatskih promjena.
- (3) Prijetnja za bioraznolikost i povezane usluge ekosustava koju predstavljaju invazivne strane vrste poprima različite oblike, uključujući ozbiljno utjecanje na zavičajne vrste te strukturu i funkcioniranje ekosustava izmjenom staništa, predacijom, kompeticijom, prijenosom bolesti, zamjenjivanjem zavičajnih vrsta u značajnom dijelu područja rasprostranjenosti i genetskim učincima putem hibridizacije. Nadalje, invazivne strane vrste mogu također imati značajan štetni učinak na zdravlje ljudi i gospodarstvo. Samo žive jedinke i dijelovi koji se mogu razmnožavati predstavljaju prijetnju bioraznolikosti i povezanim uslugama ekosustava, zdravlju ljudi ili gospodarstvu i stoga bi samo oni trebali biti podložni ograničenjima u okviru ove Uredbe.
- (4) Uniju, kao stranku Konvencije o biološkoj raznolikosti, koja je odobrena Odlukom Vijeća 93/626/EEZ ⁽³⁾, obvezuje članak 8. točka (h) te Konvencije, prema kojoj će stranke, koliko god je to moguće i prikladno, „spriječiti uvođenje te kontrolirati ili iskorijeniti one strane vrste koje ugrožavaju ekosustave, staništa ili vrste”.
- (5) Unija, kao ugovorna stranka Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa, koja je odobrena Odlukom Vijeća 82/72/EEZ ⁽⁴⁾, obvezala se poduzimati sve prikladne mjere u svrhu osiguravanja očuvanja staništa divljih vrsta flore i faune.

⁽¹⁾ SL C 177, 11.6.2014., str. 84.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 16. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 29. rujna 2014.

⁽³⁾ Odluka Vijeća 93/626/EEZ od 25. listopada 1993. o sklapanju Konvencije o biološkoj raznolikosti (SL L 309, 13.12.1993., str. 1.).

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća 82/72/EEZ od 3. prosinca 1981. o sklapanju Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (SL L 38, 10.2.1982., str. 1.).

- (6) Kako bi se pružila potpora ostvarenju ciljeva direktiva 2000/60/EZ ⁽¹⁾, 2008/56/EZ ⁽²⁾ i 2009/147/EZ ⁽³⁾ Europskog parlamenta i Vijeća te Direktive Vijeća 92/43/EEZ ⁽⁴⁾, ova Uredba trebala bi uspostaviti pravila za sprječavanje, smanjivanje na najmanju moguću mjeru i ublažavanje štetnih učinaka invazivnih stranih vrsta na bioraznolikost, povezane usluge ekosustava, na zdravlje ljudi i sigurnost, kao i smanjivanje njihova društvenog i gospodarskog učinka.
- (7) Neke vrste prirodno migriraju kao odgovor na promjene u okolišu. One se ne bi trebale smatrati stranim vrstama u njihovom novom okolišu te bi trebale biti isključene iz područja primjene ove Uredbe. Ova bi se Uredba trebala usredotočiti samo na vrste koje su unesene u Uniju kao posljedica ljudske intervencije.
- (8) Trenutačno na razini Unije postoji više od 40 zakonodavnih akata Unije o zdravlju životinja koji uključuju odredbe o bolestima životinja. Osim toga, Direktiva Vijeća 2000/29/EZ ⁽⁵⁾ sadrži odredbe o organizmima koji su štetni za biljke ili biljne proizvode, a Direktiva 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ određuje režim koji se primjenjuje na genetski modificirane organizme. Stoga bi bilo koja nova pravila o invazivnim stranim vrstama trebala biti u skladu s tim zakonodavnim aktima Unije i ne bi se smjela preklapati s njima te se ne bi trebala primjenjivati na organizme obuhvaćene tim zakonodavnim aktima.
- (9) Uredbe (EZ) br. 1107/2009 ⁽⁷⁾ i (EU) br. 528/2012 ⁽⁸⁾ Europskog parlamenta i Vijeća te Uredba Vijeća (EZ) br. 708/2007 ⁽⁹⁾ predviđaju pravila u vezi s odobrenjem uporabe određenih stranih vrsta u određene svrhe. U trenutku stupanja na snagu ove Uredbe uporaba određenih vrsta već je bila odobrena u skladu s navedenim režimima. Radi osiguranja usklađenog pravnog okvira, vrste koje se upotrebljavaju u te svrhe trebalo bi stoga isključiti iz područja primjene ove Uredbe.
- (10) Budući da su invazivne strane vrste brojne, važno je osigurati da se prednost daje rješavanju problema povezanih s onim dijelom invazivnih stranih vrsta za koje se smatra da izazivaju zabrinutost u Uniji. Trebalo bi stoga uspostaviti popis invazivnih stranih vrsta za koje se smatra da izazivaju zabrinutost u Uniji („Unijin popis”) te ga redovito ažurirati. Trebalo bi smatrati da invazivna strana vrsta izaziva zabrinutost u Uniji ako je šteta koju ona nanosi u pogođenoj državi članici toliko velika da opravdava donošenje namjenskih mjera primjenjivih diljem Unije, uključujući države članice koje još nisu ugrožene ili za koje čak postoji mala vjerojatnost da će biti ugrožene. Kako bi se osiguralo da identificiranje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji ostane razmjerno, Unijin bi popis trebalo uspostaviti i ažurirati postupno te bi on trebao biti usredotočen na one vrste čije bi uvrštenje na Unijin popis učinkovito spriječilo, svelo na najmanju moguću mjeru ili ublažilo štetan učinak tih vrsta na troškovno učinkovit način. Budući da vrste iz iste taksonomske skupine često imaju slične ekološke zahtjeve i mogu predstavljati slične rizike, trebalo bi, prema potrebi, dopustiti uključivanje taksonomskih skupina vrsta na Unijin popis.
- (11) Kriteriji za uvrštenje na Unijin popis glavni su instrument za primjenu ove Uredbe. Radi osiguranja učinkovitog korištenja resursa, ti bi kriteriji trebali osigurati da među trenutačno poznatim mogućim invazivnim stranim vrstama, one koje imaju najznačajniji štetni učinak budu uvrštene na popis. Komisija bi odboru uspostavljenom ovom Uredbom trebala dostaviti prijedlog Unijina popisa sastavljenog na temelju tih kriterija unutar godinu dana

⁽¹⁾ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji) (SL L 164, 25.6.2008., str. 19.).

⁽³⁾ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

⁽⁴⁾ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

⁽⁵⁾ Direktiva Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihova širenja unutar Zajednice (SL L 169, 10.7.2000., str. 1.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2001/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. ožujka 2001. o namjernom uvođenju u okoliš genetski modificiranih organizama i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/220/EEZ (SL L 106, 17.4.2001., str. 1.).

⁽⁷⁾ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage Direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

⁽⁹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 708/2007 od 11. lipnja 2007. o korištenju stranih i lokalno neprisutnih vrsta u akvakulturi (SL L 168, 28.6.2007., str. 1.).

od stupanja na snagu ove Uredbe. Prilikom predlaganja Unijina popisa Komisija bi trebala obavijestiti taj odbor o tome kako je uzela te kriterije u obzir. Kriteriji bi trebali uključivati procjenu rizika u skladu s primjenjivim odredbama relevantnih sporazuma Svjetske trgovinske organizacije (WTO) o ograničavanju trgovine vrstama.

- (12) Radi izbjegavanja nerazmjernih ili pretjeranih troškova bilo koje države članice i radi zaštite dodane vrijednosti djelovanja Unije putem ove Uredbe, prilikom predlaganja Unijina popisa i odgovarajućih mjera, Komisija bi trebala uzeti u obzir troškove provedbe za države članice, troškove nedjelovanja, troškovnu učinkovitost i društveno-gospodarske aspekte. U ovom kontekstu, pri odabiru invazivnih stranih vrsta koje se trebaju uključiti na Unijin popis posebnu pozornost trebalo bi posvetiti vrstama koje su u širokoj uporabi i koje pružaju znatne društvene i gospodarske koristi u državi članici, a da se ne ugroze ciljevi ove Uredbe.
- (13) Radi osiguranja usklađenosti s pravilima u okviru relevantnih sporazuma WTO-a i usklađene primjene ove Uredbe, trebalo bi utvrditi zajedničke kriterije za provođenje procjene rizika. Ti bi se kriteriji prema potrebi trebali temeljiti na postojećim nacionalnim i međunarodnim normama te bi trebali obuhvaćati različite aspekte značajki vrsta, rizik i način njihova unošenja u Uniju, štetne društvene i gospodarske učinke vrsta te njihove štetne učinke na bioraznolikost, potencijalnu korist od njihove uporabe te usporedbu troškova mjera za ublažavanje štetnih utjecaja sa samim razmjerom štetnog utjecaja, kao i procjenu mogućih troškova štete nanesene okolišu, društvu i gospodarstvu, u kojoj će biti prikazana njihova važnost za Uniju, kako bi se dodatno opravdalo djelovanje. Kako bi se sustav razvio postupno i na temelju stečenog iskustva, sveukupni bi pristup trebalo ocijeniti do 1. lipnja 2021.
- (14) Neke su invazivne strane vrste uvrštene u Prilog B Uredbi Vijeća (EZ) br. 338/97 ⁽¹⁾ te je njihov uvoz u Uniju zabranjen jer je utvrđen njihov invazivni karakter i njihovo unošenje u Uniju ima štetni utjecaj na zavičajne vrste. Te su vrste: *Callosciurus erythraeus*, *Sciurus carolinensis*, *Oxyura jamaicensis*, *Lithobates (Rana) catesbeianus*, *Sciurus niger*, *Chrysemys picta* i *Trachemys scripta elegans*. Kako bi se osigurao koherentan pravni okvir i usklađena pravila o invazivnim stranim vrstama na razini Unije, uvrštavanje na popis tih invazivnih stranih vrsta kao vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji trebalo bi se smatrati prioritetnim zadatkom.
- (15) U okolišnom smislu, prevencija je općenito poželjnija i isplativija od reaktivnog djelovanja i trebalo bi joj davati prednost. Stoga bi trebalo dati prednost uvrštavanju na popis invazivnih stranih vrsta koje još nisu prisutne u Uniji ili su u ranoj fazi invazije i invazivnih stranih vrsta koje bi mogle imati najznačajniji štetan učinak. Budući da se nove invazivne strane vrste mogu neprestano unositi u Uniju i da se prisutne strane vrste šire i proširuju područje svoje rasprostranjenosti, potrebno je osigurati da se Unijin popis neprestano preispituje i ažurira.
- (16) Trebalo bi razmotriti mogućnost regionalne suradnje među državama članicama u vezi s istim vrstama koje ne mogu uspostaviti održivu populaciju u velikom dijelu Unije. U slučaju kada se ciljevi ove Uredbe mogu bolje postići mjerama na razini Unije, te bi se vrste mogle uključiti i na Unijin popis.
- (17) U provedbi ciljeva ove Uredbe, primjereno je uzeti u obzir posebnu situaciju najudaljenijih regija, a posebno njihovu udaljenost, otočnu prirodu i jedinstvenost njihove bioraznolikosti. Stoga bi zahtjeve u okviru ove Uredbe za poduzimanje ograničavajućih i preventivnih mjera povezanih s invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Uniji trebalo prilagoditi posebnostima najudaljenijih regija, kako je određeno u Ugovoru o funkcioniranju Europske Unije (UFEU), uzimajući u obzir Odluke Europskog vijeća 2010/718/EU ⁽²⁾ i 2012/419/EU ⁽³⁾.
- (18) Rizici i zabrinutost povezani s invazivnim stranim vrstama predstavljaju transnacionalni problem koji pogađa cijelu Uniju. Stoga je bitno na razini Unije usvojiti zabranu namjernog unošenja u Uniju ili unošenja zbog nemara, razmnožavanja, uzgoja, prijevoza, kupnje, prodaje, uporabe, razmjene, držanja i puštanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji, kako bi se osiguralo rano i usklađeno poduzimanje mjera u cijeloj Uniji i time izbjegli poremećaji na unutarnjem tržištu te spriječile situacije u kojima su mjere koje se poduzimaju u jednoj državi članici ugrožene zbog nepoduzimanja mjera u drugoj državi članici.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine tim vrstama (SL L 61, 3.3.1997., str. 1.).

⁽²⁾ Odluka Europskog Vijeća 2010/718/EU od 29. listopada 2010. o izmjeni statusa otoka Saint-Barthélemy u odnosu na Europsku uniju (SL L 325, 9.12.2010., str. 4.).

⁽³⁾ Odluka Europskog vijeća 2012/419/EU od 11. srpnja 2012. o izmjeni statusa prekomorske zemlje Mayotte u odnosu na Europsku uniju (SL L 204, 31.7.2012., str. 131.).

- (19) Kako bi se omogućila znanstvena istraživanja i *ex-situ* očuvanje, potrebno je predvidjeti posebna pravila za invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji, a obuhvaćene su tim aktivnostima. Te bi se aktivnosti trebale provoditi u zatvorenim ustanovama u kojima se organizmi drže u zatvorenom sustavu i poduzimaju se sve potrebne mjere za sprječavanje bijega ili nezakonitog puštanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji. Trebalo bi omogućiti da se ta pravila primjenjuju i na određene druge aktivnosti, uključujući komercijalne aktivnosti, ako to odobri Komisija u opravdanim iznimnim slučajevima od velikog javnog interesa. U provođenju tih pravila posebnu pozornost trebalo bi posvetiti izbjegavanju bilo kakvih štetnih učinaka na zaštićene vrste i staništa, u skladu s relevantnim pravom Unije.
- (20) Mogu postojati slučajevi kada se strane vrste koje još nisu prepoznate kao invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji pojave na granicama Unije ili otkriju na području Unije. Državama članicama trebalo bi dati mogućnost donošenja određenih hitnih mjera na temelju raspoloživih znanstvenih dokaza. Te bi hitne mjere omogućile neposredno djelovanje protiv invazivnih stranih vrsta koje bi mogle predstavljati rizike povezane s njihovim unošenjem, naseljavanjem ili širenjem u tim državama, dok države članice budu ocjenjivale stvarne rizike koje te vrste predstavljaju, u skladu s primjenjivim odredbama relevantnih sporazuma WTO-a, posebno s ciljem prepoznavanja tih vrsta kao invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji. Nacionalne hitne mjere potrebno je povezati s mogućnošću donošenja hitnih mjera na razini Unije kako bi se uskladile s odredbama relevantnih sporazuma WTO-a. Nadalje, hitne mjere na razini Unije pružile bi Uniji mehanizam za brzo djelovanje u slučaju prisutnosti ili neposredne opasnosti od ulaska novih invazivnih stranih vrsta u skladu s načelom predostrožnosti.
- (21) Veliki se dio invazivnih stranih vrsta unosi u Uniju nenamjerno. Stoga je od ključne važnosti učinkovitije upravljati putovima nenamjernog unošenja. Djelovanje u ovom području trebalo bi biti postupno, s obzirom na to da u tom području postoji relativno ograničeno iskustvo. Djelovanje bi trebalo uključivati dobrovoljne mjere, poput mjera predloženih u Smjernicama za suzbijanje i kontrolu obraštanja brodova koje je izdala Međunarodna pomorska organizacija, kao i obvezne mjere. Djelovanje bi se trebalo temeljiti na iskustvu stečenom u Uniji i državama članicama u upravljanju određenim putovima, uključujući mjere utvrđene putem Međunarodne konvencije o nadzoru i upravljanju brodskim balastnim vodama i talozima usvojene 2004. Komisija bi skladu s time trebala poduzeti sve potrebne korake kako bi potakla države članice da ratificiraju tu Konvenciju.
- (22) Radi razvoja odgovarajuće baze znanja za rješavanje problema koje uzrokuju invazivne strane vrste, važno je da države članice istražuju, prate i nadziru takve vrste. Budući da su sustavi nadzora najprimjerenije sredstvo za rano otkrivanje novih invazivnih stranih vrsta i za utvrđivanje rasprostranjenosti već naseljenih vrsta, ti sustavi trebali bi uključivati ciljana i opća istraživanja i u njima bi trebali sudjelovati različiti sektori i zainteresirane strane, uključujući regionalne i lokalne zajednice. Sustavi nadzora trebali bi podrazumijevati stalno praćenje svake nove invazivne strane vrste bilo gdje u Uniji i trebali bi imati za cilj pružanje učinkovite i usklađene slike na razini Unije. Radi učinkovitosti i isplativosti, trebalo bi primjenjivati postojeće sustave carinske kontrole, nadzora i praćenja, koji su već utvrđeni pravom Unije, posebno one utvrđene u direktivama 92/43/EEZ, 2000/60/EZ, 2008/56/EZ i 2009/147/EZ.
- (23) Trebale bi se provoditi službene kontrole životinja i bilja radi sprječavanja namjernog unošenja invazivnih stranih vrsta. Žive životinje i biljke trebale bi ući u Uniju isključivo preko subjekata granične kontrole u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, direktivama Vijeća 91/496/EEZ ⁽²⁾ i 97/78/EZ ⁽³⁾ ili točaka ulaska u skladu s Direktivom 2000/29/EZ. Radi povećanja učinkovitosti i izbjegavanja stvaranja paralelnih sustava carinskih kontrola, nadležna bi tijela trebala provjeravati na prvom subjektu granične kontrole ili dolaznoj točki ulaska jesu li predmetne vrste invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštovanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (SL L 165, 30.4.2004., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 91/496/EEZ od 15. srpnja 1991. o utvrđivanju načela o organizaciji veterinarskih pregleda životinja koje se unose u Zajednicu iz trećih zemalja i o izmjeni direktiva 89/662/EEZ, 90/425/EEZ i 90/675/EEZ (SL L 268, 24.9.1991., str. 56.).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 97/78/EZ od 18. prosinca 1997. o utvrđivanju načela organizacije veterinarskih pregleda proizvoda koji ulaze u Zajednicu iz trećih zemalja (SL L 24, 30.1.1998., str. 9.).

- (24) Nakon unošenja invazivne strane vrste, mjere ranog otkrivanja i brzog iskorjenjivanja od ključne su važnosti za sprječavanje njezinog naseljavanja i širenja. Često je najučinkovitiji i troškovno najisplativiji odgovor iskorjenjivanje populacije u što je moguće kraćem roku dok je broj jedinki još ograničen. Ako iskorjenjivanje nije izvedivo ili troškovi iskorjenjivanja, gledajući dugoročno, premašuju okolišne, društvene i gospodarske koristi, trebalo bi primijeniti mjere ograničavanja i kontrole. Mjere upravljanja trebale bi biti razmjerne s utjecajem na okoliš i voditi računa o biogeografskim i klimatskim uvjetima dotičnih država članica.
- (25) Mjere upravljanja trebale bi izbjegavati bilo kakav štetni učinak na okoliš, kao i na zdravlje ljudi. Iskorjenjivanje i upravljanje nekim životinjskim invazivnim stranima vrstama, iako je to u nekim slučajevima potrebno, može uzrokovati bol, nelagodu, strah ili druge oblike patnje za životinje čak i pri uporabi najboljih raspoloživih tehničkih sredstava. Zbog toga bi države članice i svi subjekti koji su uključeni u iskorjenjivanje, kontrolu ili ograničavanje invazivnih stranih vrsta trebali poduzimati potrebne mjere da poštede životinje boli, nelagode i patnje koje je moguće izbjeći tijekom postupka, uzimajući u obzir, koliko god je to moguće, najbolju praksu u tom području, kao što su Vodeća načela o dobrobiti životinja koja je razvila Svjetska organizacija za zdravlje životinja. Trebaju razmotriti nesmrtonosne metode, a svako djelovanje koje se poduzme trebalo bi smanjiti na najmanju moguću mjeru učinak na nećiljane vrste.
- (26) Invazivne strane vrste općenito nanose štetu ekosustavima i smanjuju otpornost tih ekosustava. Stoga je potrebno poduzeti razmjerne mjere obnove kako bi se ojačala otpornost ekosustava na invazije, ispravila nanosena šteta i poboljšalo stanje očuvanja vrsta i njihovih staništa u skladu s direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ, ekološko stanje kopnenih površinskih voda, prijelaznih voda, obalnih voda i podzemnih voda u skladu s Direktivom 2000/60/EZ, te okolišno stanje morskih voda u skladu s Direktivom 2008/56/EZ. Troškovi takvih mjera obnove trebali bi se nadoknaditi u skladu s načelom „onečišćivač plaća”.
- (27) Kako bi se doprinijelo učinkovitoj primjeni ove Uredbe trebalo bi jačati prekograničnu suradnju, posebice sa susjednim zemljama, te koordinaciju između država članica, osobito unutar iste biogeografske regije Unije.
- (28) Sustav za rješavanje problema invazivnih stranih vrsta trebao bi se temeljiti na centraliziranom informacijskom sustavu kojim se prikupljaju postojeće informacije o stranim vrstama u Uniji te omogućuje pristup informacijama o prisutnosti vrsta, njihovoj rasprostranjenosti, njihovoj ekologiji i prijašnjim invazijama te svim drugim potrebnim informacijama koje će služiti kao temelj za donošenje odluka povezanih s politikom i upravljanjem, a omogućuje i i razmjenu najbolje prakse.
- (29) Direktivom 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ utvrđen je okvir za javno savjetovanje pri donošenju odluka koje se odnose na okoliš. Pri određivanju mjera u području invazivnih stranih vrsta, učinkovito sudjelovanje javnosti trebalo bi omogućiti javnosti da izrazi, a donositeljima odluka da uzmu u obzir mišljenja i zabrinutosti koji mogu biti bitni za te odluke. To bi trebalo povećati odgovornost i transparentnost postupka odlučivanja i doprinijeti svijesti javnosti o problemima okoliša i potpori za donesene odluke.
- (30) Sudjelovanje znanstvene zajednice važno je kako bi se pružio odgovarajući temelj znanja za rješavanje problema koje su prouzročile invazivne strane vrste. Trebalo bi pokrenuti znanstveni forum posvećen tim pitanjima kako bi se pružili savjeti o znanstvenim aspektima povezanim s primjenom ove Uredbe, osobito u pogledu uspostavljanja i ažuriranja Unijina popisa, procjene rizika, hitnih mjera i mjera brzog iskorjenjivanja.
- (31) Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo povjeriti provedbene ovlasti za donošenje i ažuriranje Unijina popisa, formata dokumenata koji služe kao dokaz za dopuštenja, donošenje hitnih mjera na razini Unije, zahtjeva za primjenu određenih odredaba u dotičnim državama članicama u slučaju pojačane regionalne suradnje, odbijanja odluka država članica da ne primjenjuju mjere iskorjenjivanja te tehničkih formata za izvješćivanje Komisije. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Direktiva 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš i o izmjeni direktiva Vijeća 85/337/EEZ i 96/61/EZ s obzirom na sudjelovanje javnosti u pristupu pravosuđu (SL L 156, 25.6.2003., str. 17.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (32) Kako bi se uzela u obzir najnovija znanstvena dostignuća u području okoliša, Komisiji bi, u skladu s člankom 290. UFEU-a, trebalo dodijeliti ovlast za donošenje akata kojima će se odrediti kako bi se moglo zaključiti da su invazivne strane vrste sposobne uspostaviti održive populacije i širiti se, kao i utvrditi zajednički elementi za izradu procjena rizika. Osobito je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada obavi odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjeren način.
- (33) Radi jamčenja usklađenosti s ovom Uredbom, važno je da države članice uvedu učinkovite, razmjerne i odvraćajuće sankcije za povrede, uzimajući u obzir vrstu i težinu povrede, načelo povrata troškova i načelo „onečišćivač plaća”.
- (34) Mjerama poduzetim u okviru ove Uredbe države članice posjednicima ili korisnicima stranih vrsta, kao i vlasnicima i najmoprimcima dotičnog zemljišta mogu nametnuti obveze.
- (35) Radi omogućivanja nekomercijalnim vlasnicima da nastave držati kućne ljubimce koji pripadaju vrstama uvrštenima na Unijin popis do prirodne smrti životinje, potrebno je predvidjeti prijelazne mjere, pod uvjetom da su uspostavljene sve mjere za sprječavanje razmnožavanja ili bijega.
- (36) Radi omogućivanja komercijalnim subjektima koji mogu imati legitimna očekivanja, primjerice onima koji su primili odobrenje u skladu s Uredbom (EZ) br. 708/2007, da iskoriste zalihe invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji po stupanju na snagu ove Uredbe, opravdano je dopustiti im razdoblje od dvije godine u kojem moraju uništiti, usmrtniti na human način, prodati ili, kada je relevantno, predati jedinke ustanovama za istraživanje ili *ex-situ* očuvanje.
- (37) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno sprječavanje i svođenje na najmanju moguću mjeru i ublažavanje štetnog učinka na bioraznolikost unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta unutar Unije, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihova opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (38) Trebalo bi omogućiti državama članicama da zadrže ili usvoje pravila o invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Uniji koja su stroža od onih utvrđenih u ovoj Uredbi te da primjenjuju odredbe za invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji utvrđene u ovoj Uredbi na invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u državama članicama. Sve takve mjere moraju biti usklađene s UFEU-om i priopćene Komisiji u skladu s pravom Unije,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila za sprječavanje, svođenje na najmanju moguću mjeru i ublažavanje štetnih učinaka namjernog i nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta na bioraznolikost u Uniji.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na sve invazivne strane vrste.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:
  - (a) vrste koje mijenjaju svoje prirodno područje rasprostranjenosti bez ljudske intervencije, i to zbog promjena u ekološkim uvjetima i klimatskih promjena;
  - (b) genetski modificirane organizme kako su definirani u članku 2. točki 2. Direktive 2001/18/EZ;

- (c) patogene koji izazivaju bolesti životinja; za potrebe ove Uredbe, bolest životinja znači pojava infekcija i zaraza kod životinja, uzrokovanih jednim ili više patogenih prenosivih na životinje ili ljude;
- (d) štetne organizme navedene u Prilogu I. ili Prilogu II. Direktivi 2000/29/EZ te štetne organizme za koje su donesene mjere u skladu s člankom 16. stavkom 3. te Direktive;
- (e) vrste navedene u Prilogu IV. Uredbi (EZ) br. 708/2007 kada se koriste u akvakulturi;
- (f) mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze za primjenu u sredstvima za zaštitu bilja koja su već odobrena ili za koja je u tijeku procjena na temelju Uredbe (EZ) br. 1107/2009; ili
- (g) mikroorganizme koji se proizvode ili uvoze za primjenu u biocidnim proizvodima koji su već odobreni ili za koje je u tijeku procjena na temelju Uredbe (EU) br. 528/2012.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „strana vrsta” znači svaka živa jedinka vrste, podvrste ili niže taksonomske skupine životinja, biljaka, gljiva ili mikroorganizama koja je unesena izvan svog prirodnog područja rasprostranjenosti; uključuje sve dijelove, gamete, sjeme, jajašca ili propagule tih vrsta, kao i sve hibride, sorte ili pasmine koji su sposobni preživjeti i dalje se razmnožavati;
2. „invazivna strana vrsta” znači strana vrsta za koju je utvrđeno da njezino unošenje ili širenje ugrožava ili štetno utječe na bioraznolikost i povezane usluge ekosustava;
3. „invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji ” znači invazivna strana vrsta za koju se smatra da ima takav štetan utjecaj da je potrebno usklađeno djelovanje na razini Unije u skladu s člankom 4. stavkom 3.;
4. „invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u državi članici” znači invazivna strana vrsta osim invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji, za koju neka država članica smatra da je, na temelju znanstvenih dokaza, štetan učinak njezina puštanja i širenja, čak i ako nisu u potpunosti potvrđeni, od značaja za njezino državno područje ili njegov dio te zahtijeva mjere na razini te države članice;
5. „bioraznolikost” znači varijabilnost među živim organizmima svih podrijetla, uključujući kopnene, morske i druge vodene ekosustave i ekološke komplekse kojih su oni dio; to uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta te raznolikost ekosustava;
6. „usluge ekosustava” znači izravni i neizravni doprinosi ekosustava dobrobiti ljudi;
7. „unošenje” znači premještanje vrste, kao posljedica ljudske intervencije, izvan njezina područja prirodne rasprostranjenosti;
8. „istraživanje” znači teorijski ili eksperimentalan rad koji se provodi u reguliranim uvjetima kako bi se dobili novi znanstveni rezultati ili razvili novi proizvodi, uključujući početne faze identifikacije, karakterizacije i izolacije genetskih svojstava invazivnih stranih vrsta, osim onih svojstava koja te vrste čine invazivnima, jedino u onoj mjeri koja omogućuje da se ta svojstva prenesu na neinvazivne vrste;
9. „držanje u zatvorenom sustavu” znači držanje organizama u zatvorenim objektima iz kojih ne mogu pobjeći ili se raširiti;
10. „očuvanje *ex-situ*” znači očuvanje komponenti bioraznolikosti izvan njihovih prirodnih staništa;
11. „putovi” znači putovi i mehanizmi unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta;
12. „rano otkrivanje” znači potvrda prisutnosti jedinke ili jedinki invazivne strane vrste u okolišu prije nego što dotična vrsta postane široko rasprostranjena;
13. „iskorjenjivanje” znači potpuno i trajno uklanjanje populacije invazivne strane vrste smrtonosnim ili nesmrtonosnim sredstvima;

14. „kontrola populacije” znači svaka smrtonosna ili nesmrtonosna mjera koja se primjenjuje na populaciju invazivne strane vrste, istovremeno svodeći na najmanju moguću mjeru učinak na vrste koje nisu ciljna skupina i njihova staništa, kako bi se broj jedinki zadržao na najmanjoj mogućoj razini te da se tako, u nemogućnosti iskorjenjivanja vrste, njezina invazivna sposobnost i štetni učinci na bioraznolikost, povezane usluge ekosustava, na zdravlje ljudi ili gospodarstvo svedu na najmanju moguću mjeru;
15. „sprječavanje širenja” znači svaka mjera čiji je cilj stvaranje zapreka koje smanjuju na najmanju moguću mjeru rizik od raspršivanja i širenja populacije invazivne strane vrste izvan područja invazije;
16. „široko rasprostranjena” znači invazivna strana vrsta čija je populacija prošla fazu naturalizacije, u kojoj je populacija samoodrživa, te se rasprostranila i naselila veliki dio potencijalnog područja rasprostranjenosti u kojem može preživjeti i razmnožavati se;
17. „upravljanje” znači svaka smrtonosna ili nesmrtonosna mjera čiji je cilj iskorjenjivanje, suzbijanje populacije ili sprječavanje širenja populacije invazivne strane vrste, istovremeno svodeći na najmanju moguću mjeru učinak na vrste koje nisu ciljna skupina i njihova staništa.

Članak 4.

Popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji

1. Komisija putem provedbenih akata donosi popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji („Unijin popis”) na temelju kriterija utvrđenih u ovom članku stavku 3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2. Nacrti provedbenih akata dostavljaju se Odboru iz članka 27. stavka 1. do 2. siječnja 2016.
2. Komisija barem svakih šest godina poduzima sveobuhvatnu reviziju Unijina popisa i u međuvremenu ga ažurira, kako je prikladno, u skladu s postupkom iz stavka 1.:
  - (a) dodavanjem novih invazivnih stranih vrsta;
  - (b) uklanjanjem vrsta uvrštenih na popis ako one više ne zadovoljavaju jedan ili više kriterija iz stavka 3.
3. Invazivne strane vrste uvrstavaju se na Unjin popis jedino ako ispunjavaju sve sljedeće kriterije:
  - (a) za njih je utvrđeno na temelju dostupnih znanstvenih dokaza da su strane vrste na području Unije isključujući najudaljenije regije;
  - (b) za njih je utvrđeno na temelju dostupnih znanstvenih dokaza da mogu uspostaviti održivu populaciju i rasprostraniti se u okolišu u trenutačnim uvjetima te u predvidivim uvjetima klimatskih promjena u jednoj biogeografskoj regiji koju dijele više od dvije države članice ili jednoj morskoj podregiji isključujući njihove najudaljenije regije;
  - (c) za njih je, uzimajući u obzir dostupne znanstvene dokaze, vjerojatno da imaju značajan štetni učinak na bioraznolikost ili povezane usluge ekosustava i mogu imati štetan učinak na zdravlje ljudi ili gospodarstvo;
  - (d) procjena rizika obavljena u skladu s člankom 5. stavkom 1. ukazala je na to da je potrebno usklađeno djelovanje na razini Unije kako bi se spriječilo njihovo unošenje, naseljavanje ili širenje;
  - (e) vjerojatno je da će uvrštenje na Unijin popis učinkovito spriječiti, svesti na najmanju moguću mjeru ili ublažiti njihov štetan učinak.
4. Države članice mogu dostaviti Komisiji zahtjeve za uvrštenje invazivnih stranih vrsta na Unijin popis. Ti zahtjevi moraju sadržavati sve od sljedećeg:
  - (a) naziv vrste;
  - (b) procjenu rizika obavljenu u skladu s člankom 5. stavkom 1.;
  - (c) dokaze da su zadovoljeni kriteriji iz ovog članka stavka 3.

5. Unijin popis upućuje, kada je relevantno, na robu s kojom su invazivne strane vrste obično povezane i na njihove oznake kombinirane nomenklature kako je predviđeno Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2658/87⁽¹⁾, u kojoj su navedene kategorije robe koje podliježu službenim kontrolama u skladu s člankom 15. ove Uredbe.

6. Prilikom donošenja ili ažuriranja Unijina popisa, Komisija primjenjuje kriterije određene u stavku 3. vodeći računa o troškovima provedbe za države članice, troškovima nedjelovanja, troškovnoj učinkovitosti i društveno-gospodarskim aspektima. Unijin popis kao prioritet uključuje invazivne strane vrste koje:

- (a) još nisu prisutne u Uniji ili su u ranom stupnju invazije te je vjerojatno da će imati znatan štetni učinak;
- (b) su već nastanjene u Uniji i imaju najznačajnije štetne učinke.

7. Prilikom predlaganja Unijina popisa Komisija je također dužna opravdati da se ciljevi ove Uredbe bolje postižu mjerama na razini Unije.

Članak 5.

Procjena rizika

1. Za potrebe članka 4., procjena rizika obavlja se u vezi s trenutačnim i potencijalnim područjem rasprostranjenosti invazivnih stranih vrsta, uzimajući u obzir sljedeće elemente:

- (a) opis vrste i njezinu taksonomsku pripadnost, njezinu povijest te njezino prirodno i potencijalno područje rasprostranjenosti;
- (b) opis obrazaca razmnožavanja i širenja te njihove dinamike, uključujući procjenu postoje li uvjeti okoliša potrebni za njihovo razmnožavanje i širenje;
- (c) opis mogućih putova unošenja i širenja vrsta, kako namjernog tako i nenamjernog, uključujući prema potrebi proizvode s kojima je vrsta obično povezana;
- (d) detaljnu procjenu rizika od unošenja, naseljavanja i širenja u relevantnim biogeografskim regijama u trenutačnim uvjetima i u predvidivim uvjetima klimatskih promjena;
- (e) opis trenutačne rasprostranjenosti vrste, kao i to je li ta vrsta već prisutna u Uniji ili u susjednim zemljama te prognozu njezine vjerojatne buduće rasprostranjenosti;
- (f) opis štetnih učinaka na bioraznolikost i povezane usluge ekosustava, na zavičajne vrste, zaštićena područja, ugrožena staništa, kao i na zdravlje ljudi, sigurnost te gospodarstvo, uključujući procjenu mogućeg budućeg utjecaja uzimajući u obzir dostupne znanstvene podatke;
- (g) procjenu mogućih troškova štete;
- (h) opis poznatih uporaba vrste te društvenih i gospodarskih koristi koje proizlaze iz tih uporaba.

2. Prilikom predlaganja vrsta za uvrštavanje na popis kao invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji, Komisija provodi procjenu rizika iz stavka 1.

Kad god država članica preda zahtjev za uvrštenje neke vrste na Unijin popis, ona je odgovorna za izvršavanje procjene rizika iz stavka 1. Kada je to potrebno, Komisija može pomoći državama članicama u izradi takvih procjena rizika ako je to povezano s njihovom europskom dimenzijom.

3. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 29. kako bi detaljnije opisala tip prihvatljivog dokaza za potrebe članka 4. stavka 3. točke (b) i pružila detaljan opis primjene ovog članka stavka 1. točaka od (a) do (h). Detaljan opis uključuje metodologiju koja se treba primijeniti u procjenama rizika, uzimajući u obzir relevantne nacionalne i međunarodne norme i potrebu da se prednost da mjerama protiv invazivnih stranih vrsta koje su povezane sa značajnim štetnim učinkom na bioraznolikost ili povezane usluge ekosustava, kao i na zdravlje ljudi ili gospodarstvo, ili ih mogu uzrokovati, budući da se takav štetan učinak smatra pogoršavajućim čimbenikom. Od posebne je važnosti da Komisija slijedi svoju uobičajenu praksu i da provodi savjetovanja sa stručnjacima, uključujući sa stručnjacima država članica, prije donošenja tih delegiranih akata.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL L 256, 7.9.1987., str. 1.).

Članak 6.**Odredbe za najudaljenije regije**

1. Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji nisu podložne članku 7. ni člancima od 13. do 20. u najudaljenijim regijama.
2. Do 2. siječnja 2017. svaka država članica s najudaljenijim regijama donosi za svaku od tih regija popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost, savjetujući se pritom s tim regijama.
3. Što se tiče invazivnih stranih vrsta uvrštenih na popise iz ovog članka stavka 2., države članice mogu u svojim najudaljenijim regijama primijeniti mjere kako je predviđeno u člancima od 7. do 9., u člancima od 13. do 17. te člancima 19. i 20., kako je prikladno. Te mjere moraju biti usklađene s UFEU-om i priopćene Komisiji u skladu s pravom Unije.
4. Države članice odmah priopćuju Komisiji popise iz stavka 2. i sve ažurirane inačice tih popisa te o njima obavješćuju druge države članice.

POGLAVLJE II.

PREVENCIJA**Članak 7.****Ograničenja**

1. Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji ne smije se namjerno:
  - (a) unositi na područje Unije, uključujući provoz pod carinskim nadzorom;
  - (b) držati, uključujući u zatvorenim sustavima;
  - (c) uzgajati, uključujući u zatvorenim sustavima;
  - (d) prevoziti u, iz ili unutar Unije, osim ako je riječ o prijevozu vrste u objekte za iskorjenjivanje;
  - (e) stavljati na tržište;
  - (f) upotrebljavati ili razmjenjivati;
  - (g) omogućiti da se razmnožavaju ili uzgajati, uključujući u zatvorenim sustavima; ili
  - (h) puštati u okoliš.
2. Države članice poduzimaju sve potrebne korake za sprječavanje nenamjernog unošenja ili širenja, uključujući, gdje je primjenjivo, krajnjom nepažnjom, invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji.

Članak 8.**Dopuštenja**

1. Odstupajući od ograničenja navedenih u članku 7. stavku 1. točkama (a), (b), (c), (d), (f) i (g), u skladu s ovim člankom stavkom 2. države članice uspostavljaju sustav dopuštenja kojim se ustanovama odobrava provedba istraživanja ili *ex-situ* očuvanja invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji. Ako je uporaba proizvoda koji se dobivaju od invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji neizbježna za doprinos zdravlju ljudi, države članice mogu uključiti proizvodnju u znanstvene svrhe i zatim medicinsku uporabu u sustav dopuštenja.
2. Države članice ovlašćuju svoja nadležna tijela za izdavanje dopuštenja iz stavka 1. za aktivnosti koje se provode u zatvorenim sustavima koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
  - (a) invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji drži se i njome se postupa u zatvorenom sustavu u skladu sa stavkom 3.;
  - (b) aktivnost treba izvršiti osoblje koje ima odgovarajuće kvalifikacije kako su utvrdila nadležna tijela;
  - (c) prijevoz do i od zatvorenih sustava obavlja se pod uvjetima koji isključuju bijeg invazivne strane vrste kako je određeno dopuštanjem;

- (d) ako je riječ o invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Uniji koje su životinje, one su obilježene ili drugačije učinkovito identificirane gdje je prikladno korištenjem metoda koje ne izazivaju bol, nelagodu ili patnju koje je moguće izbjeći;
- (e) učinkovito se upravlja rizikom od bijega ili širenja ili uklanjanja, uzimajući u obzir identitet, biologiju i način raspršivanja vrste, predviđenu aktivnost i zatvoreni sustav, interakciju s okolišem i ostale relevantne faktore;
- (f) postoji stalan sustav nadzora i podnositelj je izradio plan djelovanja u nepredvidivim okolnostima koji se provodi u slučaju mogućeg bijega ili širenja, uključujući i plan iskorjenjivanja. Plan djelovanja moraju odobriti nadležna tijela. Ako dođe do bijega ili širenja, plan djelovanja odmah se provodi i dopuštenje se može privremeno ili trajno ukinuti.

Dopuštenje iz stavka 1. ograničeno je na određeni broj invazivnih stranih vrsta i jedinki koji ne premašuje kapacitet zatvorenog sustava. U dopuštenju moraju biti navedena ograničenja potrebna za ublažavanje rizika od bijega ili širenja dotičnih vrsta. Ono se mora priložiti uz invazivne strane vrste na koje se odnosi cijelo vrijeme dok se te vrste drže u Uniji, unose u Uniju ili prevoze unutar Unije.

3. Smatra se da se jedinke drže u zatvorenom sustavu ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) jedinke su fizički izolirane i ne mogu pobjeći ili širiti se, odnosno neovlaštene ih osobe ne mogu ukloniti iz sustava u kojima se drže;
- (b) protokoli čišćenja, rukovanja otpadom i održavanja osiguravaju da nijedna jedinka ili dio sposoban za razmnožavanje ne može pobjeći, širiti se ili biti uklonjen od strane neovlaštenih osoba;
- (c) jedinke se uklanjaju iz sustava, zbrinjavaju ili uništavaju ili se usmrćuju na human način tako da je isključena mogućnost njihova umnožavanja ili razmnožavanja izvan sustava.

4. Pri podnošenju zahtjeva za izdavanje dopuštenja, podnositelj dostavlja sve potrebne dokaze na temelju kojih nadležno tijelo može ocijeniti jesu li ispunjeni uvjeti određeni u stavcima 2. i 3.

5. Države članice ovlašćuju svoja nadležna tijela za privremeno ili trajno ukidanje dopuštenja u bilo kojem trenutku ako dođe do nepredviđenih događaja sa štetnim učinkom na bioraznolikost ili povezane usluge ekosustava. Svako ukidanje dopuštenja mora biti opravdano na temelju znanstvenih dokaza i, ako su znanstvene informacije nedovoljne, na temelju načela predostrožnosti i vodeći računa o nacionalnim administrativnim pravilima.

6. Komisija putem provedbenih akata donosi format dokumenta koji služi kao dokaz za dopuštenje izdano od strane nadležnog tijela države članice. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2. Države članice koriste taj format kao dokument koji se prilaže uz dopuštenje.

7. Za sva dopuštenja izdana u skladu s ovim člankom stavkom 1. države članice moraju bez odgode javno objaviti na internetu najmanje sljedeće:

- (a) znanstveni i uobičajeni naziv invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji za koju je izdano dopuštenje;
- (b) broj ili količinu dotičnih primjeraka;
- (c) svrhu u koju je izdano dopuštenje; te
- (d) oznake kombinirane nomenklature kako je predviđeno u Uredbi (EEZ) br. 2658/87.

8. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela provode inspekcije kako bi osigurala da su ustanove usklađene s uvjetima iz tih izdanih dopuštenja.

Članak 9.

Odobrenja

1. U iznimnim slučajevima, u slučajevima od velikog javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode, države članice mogu ustanovama izdati dopuštenja kojima se omogućuje obavljanje aktivnosti osim onih određenih u članku 8. stavku 1. uz odobrenje Komisije, u skladu s postupcima utvrđenima u ovom članku i podložno uvjetima određenima u članku 8. stavcima 2. i 3.

2. Komisija uspostavlja i upravlja elektroničkim sustavom odobrenja te odlučuje o zahtjevima za odobrenje u roku od 60 dana od primitka zahtjeva.

3. Države članice podnose zahtjeve za odobrenje u sustavu iz stavka 2.

4. U zahtjevu za odobrenje treba uključiti sljedeće:
- (a) pojedinih o ustanovi ili grupama ustanova uključujući njihov naziv i adresu;
  - (b) znanstveni i uobičajeni naziv invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji za koju je zatraženo odobrenje;
  - (c) oznake kombinirane nomenklature kako je predviđeno u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87;
  - (d) broj ili količinu dotičnih primjeraka;
  - (e) razloge za zatraženo odobrenje;
  - (f) detaljan opis predviđenih mjera radi osiguranja nemogućnosti bijega ili širenja iz ustanova za čuvanje u zatvorenom sustavu u kojima se invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji trebaju držati i u kojima se s njima treba postupati, kao i mjere za osiguravanje da se svaki prijevoz vrsta koji može biti potreban izvodi pod uvjetima koji isključuju bijeg;
  - (g) procjenu rizika od bijega invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji za koje se traži odobrenje, uz opis mjera za ublažavanje rizika koje će se učiniti;
  - (h) opis planiranog sustava nadzora i kriznog plana koji je izrađen za slučaj mogućeg bijega ili širenja, uključujući prema potrebi i plan iskorjenjivanja;
  - (i) opis relevantnog nacionalnog prava primjenjivog na te ustanove.
5. Odobrenja koja je izdala Komisija priopćuju se nadležnom tijelu dotične države članice. Odobrenje je specifično za pojedinu ustanovu, bez obzira na to koji je postupak prijave primijenjen u skladu sa stavkom 4. točkom (a), i uključuje informacije iz stavka 4. te trajanje odobrenja. Odobrenje također mora sadržavati odredbe o opskrbi ustanove dodatnim ili zamjenskim primjercima za upotrebu u aktivnosti za koju se traži to odobrenje.
6. Nakon odobrenja Komisije, nadležna tijela mogu izdati dopuštenje iz stavka 1. ovog članka u skladu s člankom 8. stavcima od 4. do 8. Dopuštenje uključuje sve odredbe navedene u odobrenju koje je izdala Komisija.
7. Komisija odbija zahtjev za odobrenje ako postoji neusklađenost s bilo kojom relevantnom obvezom iz ove Uredbe.
8. Komisija što je prije moguće obavješćuje dotičnu državu članicu o svakom odbijanju zahtjeva za odobrenje na temelju stavka 7. te navodi razloga za odbijanje.

Članak 10.

Hitne mjere

1. Ako država članica ima dokaze o tome da je na njezinu području prisutna ili da postoji izravni rizik od unošenja na njezino državno područje invazivne strane vrste koja nije na Unijin popis, ali za koju su nadležna tijela utvrdila, na temelju preliminarnih znanstvenih dokaza, da vjerojatno ispunjava kriterije navedene u članku 4. stavku 3., ta država članica može odmah poduzeti hitne mjere koje se sastoje od bilo kojih ograničenja navedenih u članku 7. stavku 1.
2. Država članica koja na svojem državnom području uvede hitne mjere koje uključuju primjenu članka 7. stavka 1. točaka (a), (d) ili (e) odmah obavješćuje Komisiju i sve ostale države članice o poduzetim mjerama i dokazima koji opravdavaju te mjere.
3. Dotična država članica bez odgađanja obavlja procjenu rizika u skladu s člankom 5. za invazivne strane vrste na koje se primjenjuju hitne mjere, uzimajući u obzir raspoložive tehničke i znanstvene informacije, a u svakom slučaju u roku od 24 mjeseca od datuma donošenja odluke o uvođenju hitnih mjera, s ciljem uvrštavanja tih vrsta na Unijin popis.
4. Ako Komisija primi obavijest iz ovog članka stavka 2. ili ima druge dokaze o tome da je na području Unije prisutna ili da postoji izravni rizik da će na područje Unije biti unesena invazivna strana vrsta koja nije uvrštena na Unijin popis, ali koja vjerojatno ispunjava kriterije utvrđene u članku 4. stavku 3., Komisija putem provedbenih akata zaključuje, na temelju preliminarnih znanstvenih dokaza, postoji li vjerojatnost da dotična vrsta ispunjava navedene kriterije te donosi hitne mjere za Uniju koje se sastoje od bilo kojeg ograničenja iz članka 7. stavka 1. za ograničeno razdoblje u pogledu rizika koje ta vrsta predstavlja a, ako zaključi da će kriteriji iz članka 4. stavka 3. biti najvjerojatnije ispunjeni. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

5. Ako Komisija donese provedbeni akt iz stavka 4., države članice stavljaju izvan snage ili izmjenjuju, kako je prikladno, svaku hitnu mjeru koju su poduzele.
6. Ako Komisija uvrsti određenu invazivnu stranu vrstu na Unijin popis, države članice također stavljaju izvan snage ili mijenjaju svoje hitne mjere.
7. Ako nakon procjene rizika koja je provedena sukladno ovom članku stavku 3. Komisija ne uključi invazivnu stranu vrstu na Unijin popis, države članice stavljaju izvan snage svoje hitne mjere koje su poduzele sukladno ovom članku stavku 1. te mogu uvrstiti navedene vrste na nacionalni popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u državi članici, u skladu s člankom 12. stavkom 1. i razmatraju pojačanu regionalnu suradnju u skladu s člankom 11.

Članak 11.

Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u regiji i zavičajne vrste u Uniji

1. Države članice mogu odrediti iz svoga nacionalnog popisa invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u državi članici, uspostavljenog u skladu s člankom 12., vrste koje su zavičajne ili nisu zavičajne u Uniji, a koje zahtijevaju pojačanu regionalnu suradnju.
2. Na zahtjev uključenih država članica Komisija će djelovati tako da olakša suradnju i koordinaciju među tim uključenim državama članicama u skladu s člankom 22. stavkom 1. Prema potrebi, na temelju učinka određene invazivne strane vrste na bioraznolikost i povezane usluge ekosustava, kao i na zdravlje ljudi i gospodarstvo, te ako je snažno potkrijepljeno sveobuhvatnom analizom opravdanja za pojačanu regionalnu suradnju između država članica koje podnose zahtjev, Komisija može putem provedbenih akata tražiti da dotične države članice na svojem državnom području ili na njegovu dijelu primjenjuju, *mutatis mutandis*, članke 13., 14. i 16., članak 17. neovisno o članku 18. te članke 19. i 20., kako je prikladno. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.
3. Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u regiji, a koje su zavičajne u nekoj državi članici, ne podliježu odredbama članaka 13., 14., 16., 17., 19., 20. i 24. na državnom području te države članice. Države članice u kojima su te vrste zavičajne dužne su surađivati s dotičnim državama članicama radi procjene putova u skladu s člankom 13. te mogu, u savjetovanju s drugim državama članicama, donijeti relevantne mjere za izbjegavanje daljnjeg širenja tih vrsta u skladu s postupkom iz članka 22. stavka 1.

Članak 12.

Invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u državi članici

1. Država članica može uspostaviti nacionalni popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u državi članici. Za te invazivne strane vrste države članice mogu na svom državnom području primijeniti mjere poput onih predviđenih u člancima 7. i 8., člancima od 13. do 17. te člancima 19. i 20., kako je prikladno. Te mjere moraju biti usklađene s UFEU-om i priopćene Komisiji u skladu s pravom Unije.
2. Države članice obavještavaju Komisiju i ostale države članice o vrstama za koje smatraju da su invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u državi članici te o mjerama primijenjenima u skladu sa stavkom 1.

Članak 13.

Akcijski planovi u vezi s putovima invazivnih stranih vrsta

1. Države članice unutar 18 mjeseci od donošenja Unijina popisa izvršavaju sveobuhvatnu analizu putova nenamjernog unošenja i širenja tih invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji barem na svojem državnom području, kao i u svojim morskim vodama kako su definirane u članku 3. točki 1. Direktive 2008/56/EZ, i određuju putove koji zahtijevaju prioritarno djelovanje („prioritetni putovi”) zbog brojnosti vrste ili moguće štete koju je uzrokovala vrsta koja je ušla u Uniju tim putovima.
2. Unutar tri godine od donošenja Unijina popisa svaka država članica uspostavlja i provodi jedan akcijski plan ili skup akcijskih planova u pogledu prioritarnih putova koje je utvrdila u skladu sa stavkom 1. Akcijski planovi uključuju vremenske rasporede za djelovanje i opisuju mjere koje treba donijeti te, kako je prikladno, dobrovoljno djelovanje i kodekse dobre prakse u pogledu prioritarnih putova i sprječavanja nenamjernog unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta u ili unutar Unije.
3. Države članice osiguravaju koordinaciju s ciljem uspostave jednog akcijskog plana ili skupa akcijskih planova koji su usklađeni na odgovarajućoj regionalnoj razini u skladu s člankom 22. stavkom 1. Ako nisu uspostavljeni takvi regionalni akcijski planovi, države članice uspostavljaju i provode akcijske planove za svoje državno područje koji je koliko god je to moguće usklađen na odgovarajućoj regionalnoj razini.

4. Akcijski planovi iz ovog članka stavka 2. sadrže, osobito, mjere koje se temelje na analizi troškova i koristi radi:
  - (a) podizanja svijesti;
  - (b) svodenja na najmanju moguću mjeru kontaminacije robe, proizvoda, vozila i opreme primjercima invazivnih stranih vrsta, uključujući mjere za rješavanje problema prijevoza invazivnih stranih vrsta iz trećih zemalja;
  - (c) osiguranja odgovarajućih provjera na granicama Unije, osim službenih kontrola na temelju članka 15.
5. Akcijski planovi uspostavljeni u skladu sa stavkom 2. šalju se Komisiji bez odgode. Države članice preispituju svoje akcijske planove i šalju ih Komisiji najmanje svakih šest godina.

POGLAVLJE III.

RANO OTKRIVANJE I BRZO ISKORJENJIVANJE

Članak 14.

Sustav nadzora

1. Unutar 18 mjeseci od donošenja Unijina popisa, države članice uspostavljaju sustav nadzora invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji ili ga uključuju u svoj postojeći sustav kojim se na temelju istraživanja, praćenja i drugih postupaka prikupljaju i evidentiraju podaci o pojavi invazivnih stranih vrsta u okolišu kako bi se spriječilo njihovo širenje u Uniju ili unutar nje.
2. Sustav nadzora iz ovog članka stavka 1. mora:
  - (a) obuhvaćati državno područje država članica, uključujući teritorijalne morske vode, kako bi se utvrdila prisutnost i rasprostranjenost novih, ali i već naseljenih invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji;
  - (b) biti dovoljno dinamičan da na državnom području ili dijelu državnog područja države članice može brzo otkriti pojavu u okolišu svake invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji, čija je prisutnost ranije bila nepoznata;
  - (c) temeljiti se na relevantnim odredbama za procjenu i nadzor utvrđenima pravom Unije ili međunarodnim sporazumima, biti usklađen s njima i izbjegavati njihovo udvostručavanje, te koristiti se informacijama iz postojećih sustava nadzora i praćenja navedenima u članku 11. Direktive 92/43/EEZ, članku 8. Direktive 2000/60/EZ i članku 11. Direktive 2008/56/EZ;
  - (d) uzeti u obzir relevantne prekogranične učinke i značajke u mjeri u kojoj je to moguće.

Članak 15.

Službene kontrole

1. Najkasnije do 2. siječnja 2016. države članice uspostavljaju potpuno operativne strukture za obavljanje službenih kontrola potrebnih za sprječavanje namjernog unošenja u Uniju invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji. Te službene kontrole primjenjuje se i na kategorije robe obuhvaćene oznakama kombinirane nomenklature na koju je upućeno na Unijinu popis, u skladu s člankom 4. stavkom 5.
2. Nadležna tijela obavljaju odgovarajuće kontrole robe iz ovog članka stavka 1. koje se temelje na procjeni rizika te provjeravaju:
  - (a) da one nisu na Unijinu popisu; ili
  - (b) jesu li obuhvaćene važećim dopuštenjem iz članka 8.
3. Kontrole iz ovog članka stavka 2., koje uključuju pregled dokumentacije, identifikacijski pregled i, prema potrebi, fizički pregled, obavljaju se kada se roba iz stavka 1. ovog članka unosi u Uniju. Ako pravo Unije o službenim kontrolama već predviđa posebne službene kontrole na graničnim subjektima u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004 i direktivama 91/496/EEZ i 97/78/EZ, ili na točkama ulaska u skladu s Direktivom 2000/29/EZ, za kategorije robe iz ovog članka stavka 1., države članice prenose odgovornost za obavljanje kontrola iz ovog članka stavka 2. na nadležna tijela koja su zadužena za te kontrole u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 882/2004 ili s člankom 2. stavkom 1. točkom (g) Direktive 2000/29/EZ.

4. Kod postupanja u slobodnim zonama ili slobodnim skladištima te obavljanja carinskih postupaka puštanja u slobodni promet, provoza, carinskog skladištenja, unutarnje proizvodnje, prerade pod carinskim nadzorom i privremenog uvoza u vezi s robom iz stavka 1. carinskim tijelima potrebno je dostaviti:

- (a) relevantni ulazni dokument, propisno ispunjen od strane nadležnih tijela iz ovog članka stavka 3. kojim se potvrđuje da su uvjeti iz ovog članka stavka 2. ispunjeni, u slučajevima kada su kontrole izvršene na graničnim subjektima, u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004 i direktivama 91/496/EEZ i 97/78/EZ ili na točkama ulaska u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (j) Direktive 2000/29/EZ. Mora se slijediti ondje navedeni carinski postupak; ili
- (b) ako roba ne podliježe službenim kontrolama u skladu s pravom Unije, druge dokumentirane dokaze da je kontrola provedena uz zadovoljavajuće rezultate i naknadni ulazni dokument.

Ti dokumenti mogu se dostaviti i u elektroničkom obliku.

5. Ako se kontrolom utvrdi neusklađenost s ovom Uredbom:

- (a) carinska tijela suspendiraju stavljanje robe u carinski postupak ili je zadržavaju;
- (b) nadležna tijela iz stavka 3. zadržavaju robu.

Ako se roba zadrži, povjerava se nadležnom tijelu zaduženom za primjenu ove Uredbe. To nadležno tijelo djeluje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Države članice mogu na druga tijela prenijeti obavljanje određenih dužnosti.

6. Troškove nastale tijekom provođenja provjere i one nastale zbog neusklađenosti snosi fizička ili pravna osoba unutar Unije koja je unijela robu u Uniju, osim ako dotična država članica odluči drugačije.

7. Države članice uspostavljaju postupke za osiguranje razmjene relevantnih informacija te učinkovite i djelotvorne koordinacije i suradnje između svih uključenih tijela za provjeru iz stavka 2.

8. Na temelju najbolje prakse, Komisija, u suradnji sa svim državama članicama, razvija smjernice i programe osposobljavanja kako bi olakšale identifikaciju i otkrivanje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji te provođenje učinkovitih i djelotvornih kontrola.

9. Ako su dopuštenja izdana u skladu s člankom 8., u carinskoj deklaraciji ili odgovarajućim obavijestima graničnom subjektu uputit će se na važeće dopuštenje koje obuhvaća deklariranu robu.

Članak 16.

Obavijesti o ranom otkrivanju

1. Države članice koriste sustav nadzora uspostavljen u skladu s člankom 14. i informacije prikupljene pri službenim kontrolama predviđenim člankom 15. kako bi potvrdile rano otkrivanje unošenja ili prisutnosti invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji.

2. Države članice bez odgode pismeno obavješćuju Komisiju o ranom otkrivanju unošenja ili prisutnosti invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji te obavješćuju ostale države članice, posebno o:

- (a) pojavi na njihovom državnom području ili dijelu njihovog državnog područja svake vrste s Unijina popisa čija prisutnost nije bila ranije poznata na njihovom državnom području ili dijelu njihovog državnog područja;
- (b) ponovnoj pojavi na njihovom državnom području ili dijelu njihova državnog područja svake vrste s Unijina popisa nakon što je prijavljena kao iskorijenjena.

Članak 17.

Brzo iskorjenjivanje u ranoj fazi invazije

1. Nakon ranog otkrivanja i u roku od tri mjeseca od obavijesti o ranom otkrivanju iz članka 16., države članice primjenjuju mjere iskorjenjivanja te o njima obavješćuju Komisiju i ostale države članice.

2. Pri primjeni mjera iskorjenjivanja, države članice osiguravaju da se korištenim metodama na učinkovit način potpuno i trajno uklanja populacija dotične invazivne strane vrste, vodeći računa o zdravlju ljudi i okolišu, osobito neciljnih vrsta i njihovih staništa, te osiguravajući da su životinje pošteđene svake boli, nelagode i patnje koja se može izbjeći.

3. Države članice nadziru učinkovitost iskorjenjivanja. Države članice u tu svrhu mogu koristiti sustav nadzora predviđen u članku 14. Praćenjem se procjenjuje i učinak na neciljne vrste, kako je prikladno.

4. Države članice obavješćuju Komisiju o učinkovitosti poduzetih mjera te priopćuju Komisiji kada je populacija invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji iskorijenjena. Te informacije pružaju i drugim državama članicama.

Članak 18.

Izuzeća od obveze brzog iskorjenjivanja

1. Države članice mogu odlučiti, na temelju pouzdanih znanstvenih dokaza, u roku od dva mjeseca od otkrivanja invazivne strane vrste iz članka 16., ne primijeniti mjere iskorjenjivanja ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) pokazalo se da iskorjenjivanje nije tehnički izvedivo jer se raspoložive metode iskorjenjivanja ne mogu primijeniti u okolišu u kojemu se invazivna strana vrsta naselila;
- (b) analiza troškova i koristi pokazala je na temelju raspoloživih podataka s razumnom sigurnošću da će troškovi dugoročno biti iznimno visoki i nerazmjerni koristima od iskorjenjivanja;
- (c) metode iskorjenjivanja nisu dostupne ili su dostupne, ali imaju veoma težak štetni učinak na zdravlje ljudi, na okoliš ili na druge vrste.

Dotična država članica bez odgađanja pismeno obavješćuje Komisiju o svojoj odluci. Obavijest mora biti popraćena svim dokazima iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c).

2. Komisija može odlučiti, putem provedbenih akata, o odbijanju odluke koja je priopćena u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom ako nisu ispunjeni ondje navedeni uvjeti.

3. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2. Nacrt provedbenih akata dostavlja se Odboru iz članka 27. stavka 1. unutar dva mjeseca od primitka obavijesti države članice.

4. Države članice osiguravaju da su uspostavljene mjere za sprječavanje širenja kako bi se izbjeglo daljnje širenje invazivne strane vrste na druge države članice ako se, sukladno stavku 1., ne primjenjuju mjere iskorjenjivanja.

5. Ako Komisija odbije odluku o kojoj je obaviještena u skladu s ovim člankom stavkom 1. drugim podstavkom dotična država članica bez odgađanja primjenjuje mjere iskorjenjivanja iz članka 17.

6. Ako Komisija ne odbije odluku o kojoj je obaviještena u skladu s ovim člankom stavkom 1. drugim podstavkom, invazivna strana vrsta podliježe mjerama upravljanja iz članka 19.

POGLAVLJE IV.

UPRAVLJANJE ŠIROKO RASPROSTRANJENIM INVAZIVNIM STRANIM VRSTAMA

Članak 19.

Mjere upravljanja

1. Unutar 18 mjeseci od uvrštenja invazivne strane vrste na Unijin popis države članice uspostavljaju učinkovite mjere upravljanja za one invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Uniji i za koje su države članice utvrdile da su široko rasprostranjene na njihovu državnom području kako bi se njihovi učinci na bioraznolikost, povezane usluge ekosustava te, kada je primjenjivo, na zdravlje ljudi ili gospodarstvo sveli na najmanju moguću mjeru.

Te mjere upravljanja moraju biti proporcionalne učinku na okoliš i primjerene posebnim okolnostima u državama članicama, moraju se zasnivati na analizi troškova i koristi te uključivati, koliko je to izvedivo, i mjere obnove iz članka 20. Prioritet mjera određuje se na temelju vrednovanja rizika i njihove isplativosti.

2. Mjere upravljanja sastoje se od smrtonosnih ili nesmrtonosnih fizičkih, kemijskih ili bioloških postupaka, čiji je cilj iskorijeniti invazivnu stranu vrstu, suzbiti njezinu populaciju ili spriječiti širenje njezine populacije. Prema potrebi, mjere upravljanja uključuju postupke koji se primjenjuju na primateljski ekosustav kako bi se povećala njegova otpornost na trenutačne i buduće invazije. Komercijalna uporaba već naseljenih invazivnih stranih vrsta može se privremeno dopustiti kao dio mjera upravljanja koje ciljaju na njihovo iskorjenjivanje, suzbijanje ili sprječavanje širenja, ako za to postoji opravdani razlog i pod uvjetom da su provedene sve odgovarajuće kontrole kako bi se izbjeglo daljnje širenje.

3. Pri primjeni mjera upravljanja i odabiru korištenih metoda države članice vode računa o zdravlju ljudi i okolišu, osobito neciljnih vrsta i njihovih staništa, te osiguravaju da životinje, ako su ciljna skupina, budu pošteđene svake boli, nelagode ili patnje koja se može izbjeći, a da se pritom ne ugrožava učinkovitost mjera upravljanja.

4. Sustav nadzora predviđen člankom 14. osmišljava se i koristi za praćenje učinkovitosti mjera iskorjenjivanja, suzbijanja populacije ili sprječavanja širenja populacije u smanjenju utjecaja na bioraznolikost, povezane usluge ekosustava te, gdje je primjenjivo, na zdravlje ljudi i gospodarstvo. Praćenjem se procjenjuje i učinak na neciljne vrste, kako je prikladno.

5. Ako postoji značajna opasnost da će se invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji proširiti na drugu državu članicu, države članice u kojima je ta vrsta prisutna odmah o tome obavješćuju druge države članice i Komisiju. Prema potrebi, dotične države članice uspostavljaju zajednički dogovorene mjere upravljanja. Ako širenje vrste može ugroziti i treće zemlje, ugrožena država članica obavješćuje dotične treće zemlje.

Članak 20.

Obnova oštećenih ekosustava

1. Države članice obavljaju odgovarajuće mjere obnove kako bi pomogle u obnovi ekosustava koji je invazivna strana vrsta koja izaziva zabrinutost u Uniji oslabila, oštetila ili uništila, osim ako analiza troškova i koristi pokazuje, na temelju dostupnih podataka i s razumnom sigurnošću, da će troškovi tih mjera biti visoki i nerazmjerni s koristima obnove.

2. Mjere obnove iz stavka 1. uključuju najmanje sljedeće:

(a) mjere za povećanje sposobnosti ekosustava izloženog poremećajima koji su izazvani prisutnošću invazivne strane vrste koja izaziva zabrinutost u Uniji da se odupre učincima poremećaja, apsorbira ih, prilagodi im se i oporavi od njih;

(b) mjere za potporu sprječavanju ponovne invazije nakon kampanje iskorjenjivanja.

POGLAVLJE V.

HORIZONTALNE ODREDBE

Članak 21.

Povrat troškova

U skladu s načelom „onečišćivač plaća” i ne dovodeći u pitanje Direktivu 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, države članice imaju za cilj povrat troškova mjera potrebnih za sprječavanje, svodjenje na najmanju mjeru i ublažavanje štetnih utjecaja invazivnih stranih vrsta, uključujući troškove koji se odnose na okoliš i resurse, kao i troškove obnove.

Članak 22.

Suradnja i koordinacija

1. Pri usklađivanju sa svojim obvezama iz ove Uredbe države članice poduzimaju sve moguće napore da osiguraju blisku koordinaciju sa svim dotičnim državama članicama te, kada je to praktično i primjereno, koriste postojeće strukture koje proizlaze iz regionalnih ili međunarodnih sporazuma. Dotične države članice osobito nastoje osigurati koordinaciju s drugim državama članicama s kojima dijele:

(a) iste morske podregije sukladno članku 4. stavku 2. Direktive 2008/56/EZ za morske vrste;

(b) istu biogeografsku regiju sukladno članku 1. točki (c) podtočki iii. Direktive 92/43/EEZ za vrste koje nisu morske;

(c) iste granice;

(d) isti riječni sliv sukladno članku 2. stavku 13. Direktive 2000/60/EZ za slatkovodne vrste; ili

(e) bilo koju drugu zajedničku zabrinutost.

⁽¹⁾ Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.).

Na zahtjev uključenih država članica, Komisija djeluje u svrhu olakšavanja koordinacije.

2. Pri usklađivanju sa svojim obvezama iz ove Uredbe države članice nastoje prema potrebi surađivati s trećim zemljama, uključujući kroz postojeće strukture koje proizlaze iz regionalnih ili međunarodnih sporazuma kako bi ispunile ciljeve ove Uredbe.

3. Države članice mogu primijeniti i odredbe kao što su one iz ovog članka stavka 1. kako bi osigurale koordinaciju i suradnju s drugim relevantnim državama članicama u pogledu invazivnih stranih vrsta izazivaju zabrinutost u državi članici, a koje su utvrđene na nacionalnim popisima donesenim u skladu s člankom 12. stavkom 1. Za te invazivne strane vrste države članice mogu uspostaviti i mehanizme za suradnju na odgovarajućoj razini. Takvi mehanizmi mogu uključivati razmjenu informacija i podataka, akcijske planove za putove i razmjenu najbolje prakse o upravljanju, kontroli i iskorjenjivanju invazivnih stranih vrsta, sustav ranog uzbunjivanja i programe podizanja svijesti javnosti ili obrazovne programe.

Članak 23.

Stroža nacionalna pravila

Države članice mogu zadržati ili utvrditi stroža nacionalna pravila s ciljem sprječavanja unošenja, nastanjivanja i širenja invazivnih stranih vrsta. Te mjere moraju biti usklađene s UFEU-om i priopćene Komisiji u skladu s pravom Unije.

POGLAVLJE VI.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Izvrješćivanje i preispitivanje

1. Do 1. lipnja 2019. i potom svakih šest godina države članice ažuriraju i dostavljaju Komisiji sljedeće:
  - (a) opis sustava nadzora, ili njegovu ažuriranu verziju, u skladu s člankom 14. i sustava službenih kontrola u skladu s člankom 15. u pogledu stranih vrsta koje ulaze u Uniju;
  - (b) rasprostranjenost invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji ili regiju u skladu s člankom 11. stavkom 2. i koje su prisutne na njihovu državnom području, uključujući informacije o obrascima migracije ili razmnožavanja;
  - (c) informacije o vrstama koje se smatraju invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u državi članici u skladu s člankom 12. stavkom 2.;
  - (d) akcijske planove iz članka 13. stavka 2.;
  - (e) zbirne podatke koji obuhvaćaju cijelo državno područje i odnose se na mjere iskorjenjivanja poduzete u skladu s člankom 17., mjere upravljanja poduzete u skladu s člankom 19., njihovu učinkovitost i njihov učinak na neciljne vrste;
  - (f) broj dopuštenja iz članka 8. i namjene za koje su izdana;
  - (g) mjere poduzete za informiranje javnosti o prisutnosti invazivne strane vrste i aktivnosti koje se traže od građana;
  - (h) inspekcije koje se traže u skladu s člankom 8. stavkom 8.; te
  - (i) informacije o troškovima aktivnosti koje su poduzete radi usklađivanja s ovom Uredbom, ako su dostupne.
2. Do 5. studenoga 2015. države članice obavještavaju Komisiju i ostale države članice o nadležnim tijelima koja su odgovorna za primjenu ove Uredbe.
3. Do 1. lipnja 2021. Komisija preispituje primjenu ove Uredbe, uključujući Unijin popis, akcijske planove iz članka 13. stavka 2., sustav nadzora, carinske kontrole, obvezu iskorjenjivanja i obveze upravljanja, te Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvještaj koji može biti popraćen zakonodavnim prijedlozima za izmjenu ove Uredbe, uključujući izmjene Unijina popisa. To preispitivanje ispituje učinkovitost provedbenih odredaba o invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u regiji, potrebu za uvrštavanjem vrsta koje su zavičajne u Uniji na Unijin popis i izvedivost toga te je li potrebno daljnje usklađivanje da bi se pojačala učinkovitost akcijskih planova i mjera koje su poduzele države članice.

4. Komisija putem provedbenih akata navodi tehničke formate za izvješćivanje kako bi se za države članice pojednostavile i učinile učinkovitijim obveze izvješćivanja o informacijama iz ovog članka stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

Članak 25.

Sustav informacijske potpore

1. Komisija će postupno uspostaviti sustav informacijske potpore potreban za lakšu primjenu ove Uredbe.
2. Do 2. siječnja 2016. taj sustav mora uključiti mehanizam informacijske potpore koji međusobno povezuje postojeće sustave podataka o invazivnim stranim vrstama, pri čemu se posebna pozornost posvećuje podacima o invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u Uniji, radi lakšeg izvješćivanja na temelju članka 24.

Mehanizam informacijske potpore iz prvog podstavka postaje sredstvo koje pomaže Komisiji i državama članicama u postupanju s odgovarajućim obavijestima koje se zahtijevaju člankom 16. stavkom 2.

3. Do 2. siječnja 2019. mehanizam informacijske potpore iz stavka 2. postaje mehanizam za razmjenu informacija o ostalim aspektima primjene ove Uredbe.

On može uključivati informacije o invazivnim stranim vrstama koje izazivaju zabrinutost u državi članici te o putovima, procjeni rizika, mjerama upravljanja i iskorjenjivanja, ako su dostupne.

Članak 26.

Sudjelovanje javnosti

Pri utvrđivanju akcijskih planova u skladu s člankom 13. ove Uredbe i pri utvrđivanju mjera upravljanja u skladu s člankom 19. ove Uredbe, države članice osiguravaju pružanje pravovremenih i učinkovitih prilika javnosti za sudjelovanje u njihovoj pripremi, izmjeni ili preispitivanju, pri čemu koriste rješenja koja su države članice već utvrdile u skladu s člankom 2. stavkom 3. drugim podstavkom Direktive 2003/35/EZ.

Članak 27.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 te mu u radu može pomoći znanstveni forum iz članka 28.
2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Ako odbor ne ponudi svoje mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenoga akta te se primjenjuje članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 28.

Znanstveni forum

Komisija osigurava sudjelovanje predstavnika znanstvene zajednice koje su imenovale države članice da pružaju savjete o svim znanstvenim pitanjima povezanim s primjenom ove Uredbe, osobito u pogledu članaka 4., 5., 10. i 18. Ti se predstavnici sastaju u znanstvenom forumu. Komisija utvrđuje poslovnik tog foruma.

Članak 29.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 1. siječnja 2015. Komisija sastavlja izvještaj o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 3. Odlukom o opozivu prestaje delegiranje ovlasti navedeno u toj odluci. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Odluka ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 5. stavka 3. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće na njega ne izraze nikakav prigovor u razdoblju od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. To se razdoblje produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 30.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju odredbe o sankcijama za kršenje ove Uredbe. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu primjenu.

2. Te sankcije moraju biti učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

3. Te sankcije mogu uključivati, između ostalog:

(a) novčane kazne;

(b) oduzimanje invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Uniji, a koje nisu usklađene s propisanim uvjetima;

(c) trenutačnu suspenziju ili povlačenje dopuštenja koje je izdano u skladu s člankom 8.

4. Do 2. siječnja 2016. države članice bez odgode priopćuju Komisiji odredbe iz stavka 1. i sve njihove naknadne izmjene.

Članak 31.

Prijelazne odredbe za nekomercijalne vlasnike

1. Odstupajući od članka 7. stavka 1. točaka (b) i (d), vlasnicima kućnih ljubimaca koje ne drže u komercijalne svrhe, a pripadaju invazivnim stranim vrstama s Unijina popisa, dopušteno je držati te životinje do kraja njihova prirodnog života pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) životinje su bile kućni ljubimci prije njihova uvrštenja na Unijin popis;

(b) životinje se drže u zatvorenom sustavu i poduzimaju se sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da nije moguće njihovo razmnožavanje ili bijeg.

2. Nadležna tijela poduzimaju sve razumne korake da obavijeste nekomercijalne vlasnike o rizicima posjedovanja životinja iz stavka 1. i o mjerama koje treba poduzeti kako bi se na najmanju moguću mjeru smanjio rizik od njihova razmnožavanja ili bijega, i to putem programa podizanja svijesti i obrazovnih programa koje organiziraju države članice.

3. Nekomercijalnim vlasnicima koji ne mogu osigurati ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. neće se dopustiti držanje dotičnih životinja. Države članice mogu im pružiti mogućnost preuzimanja životinja od njih. Ako dođe to toga, vodit će se računa o dobrobiti životinje.

4. Životinje iz ovog članka stavka 3. mogu se držati u ustanovama iz članka 8. ili u objektima koje države članice uspostave za tu svrhu.

Članak 32.

Prijelazne odredbe za komercijalne zalihe

1. Posjednicima komercijalnih zaliha primjeraka invazivnih stranih vrsta nabavljenih prije njihova uvrštenja na Unijin popis dopušta se da u razdoblju do dvije godine nakon uvrštavanja vrste na taj popis drže i prevoze žive primjerke ili reproduktivne dijelove tih vrsta u svrhu njihove prodaje ili predaje istraživačkim ustanovama ili ustanovama za *ex-situ* očuvanje i za potrebe medicinskih aktivnosti iz članka 8., pod uvjetom da se primjerci drže i prevoze u zatvorenom sustavu te da se poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi se onemogućilo njihovo razmnožavanje ili bijeg; ili da unište ili usmrte te primjerke na human način kako bi se riješili zaliha.

2. Prodaja ili predaja živih primjeraka nekomercijalnim korisnicima dopušta se jednu godinu od uvrštavanja vrste na Unijin popis pod uvjetom da se jedinke drže i prevoze u zatvorenom sustavu te da se poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi se onemogućilo njihovo razmnožavanje ili bijeg.

3. Ako je u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 708/2007 izdano dopuštenje za vrstu iz akvakulture koja je naknadno uvrštena na Unijin popis i to dopuštenje traje dulje od razdoblja iz ovog članka stavka 1., država članica ukida dopuštenje u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 708/2007 do kraja razdoblja iz ovog članka stavka 1.

Članak 33.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 1. siječnja 2015.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 22. listopada 2014.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

B. DELLA VEDOVA
